

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715211869
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8715211869.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., D. XXXX/XX proti žalovanému: T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX P., P. XXX, N. D., t.č. bytom XXX XX P., U.. P. XXX, o zvýšenie výživného na dospelé dieťa s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresnému súdu Poprad č.k. 10C/435/2015-78 zo dňa 27.11.2015 takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie voči výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh žalobkyne v prevyšujúcej časti zamietol.

Vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 11C/146/2011-65 zo dňa 06.12.2011 s právoplatnosťou k 04.01.2012 v časti výživného na žalobkyňu L. F. tak, že zvýšil žalovanému T. F. výživné na L. F. zo sumy 60 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne, ktoré je žalovaný povinný platiť žalobkyňi vždy do 20-teho dňa každého mesiaca vopred, počnúc dňom 09.10.2015 až do doby, kým sa nezmenia pomery. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne zamietol a dlžné výživné za čas od 09.10.2015 do 30.11.2015 v sume 172,60 eur uložil žalovanému zaplatiť žalobkyňi v samostatnej lehote 45 dní od právoplatnosti rozsudku okrem bežného zvýšeného výživného. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa návrhom súdu podaným dňa 09.10.2015 žiadala zvýšiť výživné zo sumy 60 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne z dôvodu, že aj keď podľa dobrovoľnej dohody otec jej platí výživné po 80 eur mesačne, od predchádzajúcej úpravy výživného došlo u nej k podstatnej zmene pomerov, dosiahla plnoletosť, je študentkou 4. maturitného ročníka na Hotelovej akadémii G. Q. v B.. V maturitnom ročníku sa jej výdavky neúmerne zvýšili, pripravuje sa na štúdium na B. univerzite v D., okrem toho od narodenia má závažné zdravotné problémy, za posledných 5 rokov sa otec o ňu nijako nezaujímal, nekúpil jej žiaden darček, s výnimkou 50 eur na Vianoce v roku 2014. Otec si žije nadštandardne, o ňu sa stará matka.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za zistené, že oproti predchádzajúcej súdnej úprave výživného sa pomery žalobkyne podstatne zmenili. Žalobkyňa dosiahla plnoletosť, študuje, čomu zodpovedajú zvýšené životné náklady a náklady na študijné potreby, cestovné a stravné, má zdravotné problémy. Čo sa týka žalovaného, jeho príjem je na rovnakej úrovni ako bol v čase predchádzajúcej súdnej úpravy, t.j. 666 eur mesačne. U žalovaného však došlo k zmene pomerov v tom, že kým v minulosti mu bolo uložené platiť výživné na tri deti spolu v sume 280 eur, v súčasnosti mu už ubudla vyživovacia povinnosť na dospelého syna v sume 100 eur mesačne. Ak uložil žalovanému prispievať na výživu žalobkyne sumou 180 eur mesačne, tak spolu so sumou 100 eur mesačne, ktorú je povinný platiť na výživné staršej študujúcej sestry žalobkyne, ktorá si brigádnicke privyrába, zostane mu platiť celkovú

sumu výživného v tej istej výške ako doposiaľ. Podľa súdu prvého stupňa z predaja rodinného domu sa žalovanému nepochybne zlepšila príjmová situácia. Žalovaný má okrem zárobku aj príjem z predaja rodinného domu, čo mu umožňuje platiť vyššie výživné žalobkyni. Súd prvého stupňa taktiež kvantifikoval sumu dlžného výživného ako rozdiel medzi doteraz zaplateným výživným 80 eur a zvýšeným výživným 180 eur za obdobie od 09.10.2015 do 30.11.2015.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine - § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1.

Výrok o trovách konania právne neodôvodnil.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že sa nazdáva, že výška výživného na dcéru L. F. nekorešponduje s vyživovacou povinnosťou k staršej dcére V. F.. Pokiaľ porovná náklady na ich životné potreby tak sa nazdáva, že vzhľadom k danej situácii by bolo vhodné výživné pre žalobkyňu upraviť na čiastku 120 eur mesačne a V. F. mala by prislúchať čiastka 140 eur mesačne. Pokiaľ v rozsudku sa hovorí o jeho majetku a o tom, že nehnuteľnosť predal, ide o majetok, ktorý zdedil po svojich rodičoch. Nehnuteľnosť musel predať vzhľadom na dlhy, ktoré vznikli za trvania manželstva s matkou žalobkyne. Za tieto sa hanbil, nikde ich neuvádzal, snažil sa ich postupne splatiť a dostal sa tým do veľkých finančných problémov, hrozila mu exekúcia. Bývalá manželka si nárokovala čiastku v súvislosti s výstavbou podkrovia domu, dostala z tohto dôvodu čiastku 6.490 eur. Peniaze, ktoré získal z predaja, použil na zaplatenie dlhu a na kúpu bytu 2+1 v P., v ktorom žije, má tam prácu. Výživné platí riadne.

Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalovaného bolo s výnimkou odvolania, ktoré sa týkalo rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým návrh žalobkyne v prevyšujúcej časti zamietol, dôvodné.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Osobou neoprávnenou na podanie odvolania je okrem iného aj účastník konania, ktorému rozhodnutím súdu neboli privedené žiadne negatívne následky.

Ujma na právach účastníka konania je spôsobená vtedy, ak vydané rozhodnutie svojim obsahom znevýhodňuje osobu podávajúcu opravný prostriedok, ak právne účinky rozhodnutia zhoršujú jej právne postavenie (zúžením jej práv alebo rozšírením jej povinností) a preto u nej existuje možnosť žiadať na odvolacom súde odchylné rozhodnutie v jej prospech (za stavu, že zákon odvolanie pripúšťa).

Žalovaný podal odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvého stupňa, t.j. aj proti výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh žalobkyne v prevyšujúcej časti zamietol. Týmto výrokom žalovanému nebola spôsobená žiadna ujma, práve naopak, žalovaný bol v dôsledku zamietavého výroku úspešný, preto súd odmietol odvolanie žalovaného smerujúce proti výroku, ktorým súd prvého stupňa v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne zamietol.

Čo sa týka odvolania žalovaného proti ostatným výrokom rozsudku súdu prvého stupňa, jeho odvolanie je opodstatnené.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

Dôvodom na zmenu výšky vyživovacej povinnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom a dlhodobo prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pokiaľ

by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodoval by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmvanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Pri posudzovaní zmeny pomerov sa musia súdy vysporiadať tak so zmenou odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, rovnako však aj so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča (§ 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine).

V oboch prípadoch musí byť tvrdená zmena pomerov aj preukázaná. Nie je možné rozhodnúť o zmene výšky výživného len na základe tvrdenia niektorého z účastníkov.

Súd prvého stupňa pri konštatovaní zmien na strane žalovaného výslovne uviedol, že jeho zárobkové pomery sa nezmenili, zmena v zmysle zvýšenia majetkových aktív mala vyplývať z toho, že žalovaný mal získať peňažné prostriedky z predaja nehnuteľnosti, ktorú vlastní.

V spise sa však nenachádza žiadny dôkaz o tom, o akú sumu sa má jednať, aká suma z predaja sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. V tomto zmysle je zrejmé, že súd prvého stupňa svoje závery založil na ničím nepreukázaných domnienkach. Pri rozhodnutí o výške výživného, ktoré by žalovaný mal žalobkyni platiť, vychádzal len z jednoduchej matematickej úvahy spočívajúcej v tom, že pokiaľ žalovanému ubudla povinnosť platiť výživné v rozsahu 100 eur na syna, môže platiť žalobkyni výživné v takej výške, ktorá spolu s výživným, ktoré platí na staršiu dcéru žalobkyne, bude zodpovedať celkovej sume doteraz ním uhrádzaného výživného na všetky deti.

Podľa názoru odvolacieho súdu táto argumentácia súdu prvého stupňa nie je správna. Súd prvého stupňa sa jednak nevysporiadal so správou, ktorú žalobkyňa zaslala žalovanému, z ktorej vyplýva, že sama očakáva, že súd prvého stupňa mu neuloží vyššie výživné ako 100 eur mesačne, taktiež sa nevysporiadal s tým, že aj odôvodnené potreby osoby oprávnenej žiadať výživné voči povinnej osobe majú konkrétnu hranicu, ktorá je daná spotrebným charakterom výživného. Výživné nemôže byť určené v takej výške, ktorá by mohla evokovať dojem, že sa ním môžu potenciálne uspokojovať sčasti aj potreby iných osôb.

V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné dôsledne vyhodnotiť pomery na strane oboch účastníkov konania a len tak je možné posúdiť, či od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom a pokiaľ áno, v akej výške.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.

Súd prvého stupňa, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.) vec opätovne prejedná, vykoná dôkazné prostriedky zákonným spôsobom a vo veci opätovne rozhodne.

Odvolací súd pripomína, že z ustanovenia § 100 ods. 1 veta druhá O.s.p. vyplýva, že súd sa má usilovať predovšetkým o to, aby sa spor vyriešil zmierne. Z postoja žalovaného vyplýva jeho ústretovosť, je preto žiadúce, aby sa súd prvého stupňa pokúsil o zmierne vyriešenie veci, ktorá je predmetom konania, takýto postup môže prispieť k zlepšeniu vzťahov medzi žalobkyňou a žalovaným - dcérou a otcom.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa taktiež opätovne rozhodne o trovách konania pred súdom prvého stupňa, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.